

دانشگاه تهران

طرح درس

عنوان درس: کانت و ایدئالیسم آلمانی	مقطع: کارشناسی	تعداد واحد: ۴	نیمسال: ۴۰۳۲
درسهای پیش نیاز: آشنایی مقدماتی با مفاهیم بنیادین فلسفه	نوع درس: نظری ■ علمی □ آزمایشگاهی □	نام مدرس: بهرام علیزاده	ایمیل: Bahramalizade@khu.ac.ir

توصیف دوره:

در این دوره به بحث درباره فلسفه نظری کانت -متافیزیک و معرفت‌شناسی او- خواهیم پرداخت. تمرکز این دوره بر دیدگاه‌های او در اثر سترگش «نقد عقل محض» (۱۷۸۷/۱۷۸۱) خواهد بود و در مواقع لزوم به آثار دیگر او نیز مراجعه خواهد شد. مسیر کلاس حاضر در ارائه مطالب عمدتاً به همان ترتیبی خواهد بود که در «نقد عقل محض» مطرح شده است. هدف این دوره دستیابی به فهمی مقدماتی از متافیزیک و معرفت‌شناسی با ترکیبی از منابع اولیه و ادبیات ثانویه است. دانشجویان دوره ملزم هستند که بخش‌های مربوط به هر جلسه از «نقد عقل محض» را همراه با ادبیات ثانویه مرتبط با هر موضوع مطالعه کنند.

شماره جلسه	مطالبی که در این جلسه تدریس می شود
	Introduction to the Course ○ آشنایی با دوره و الزامات آن ○ آشنایی با آثار کانت و ترجمه های انگلیسی و فارسی ○ آشنایی با ساختار کتاب نقد عقل محض
	Answer the question: What is Enlightenment? ○ خوانش مقاله "روشنگری چیست" ○ بحران روشنگری و پروژه کانت ■ منبع برای مباحث کلاس: ➤ Answer the question: What is Enlightenment? Translation into English by Daniel Fidel Ferrer (2013)
	Background and Kant's Copernican Revolution ○ خوانش مقاله کانت از مجموعه استنفورد ○ زمینه فکری کانت در نسبت با عقل گرایی و تجربه گرایی: مشکل متافیزیک ○ انقلاب کوپرنیکی کانت ○ ایدئالیسم استعلایی ■ منبع برای مباحث کلاس: ➤ CPR, Preface to the Second Edition Bvii-xliv. ➤ <i>Prolegomena</i>, 15-22 [4:271-5] ➤ Rohlf, Michael, "Immanuel Kant", <i>The Stanford Encyclopedia of Philosophy</i> (Fall 2024 Edition), Edward N. Zalta & Uri Nodelman (eds.), URL = https://plato.stanford.edu/archives/fall2024/entries/kant/

Synthetic a priori knowledge ○ تمایز تحلیلی/ترکیبی و پیشینی/پسینی ○ ترکیبی پیشینی چگونه ممکن است؟ ○ نقش احکام ترکیبی پیشینی در ایدئالیسم استعلایی کانت ■ منبع برای مباحث کلاس: ➤ CPR, Introduction (B1-B30) ➤ Prolegomena, 119-125 [4:365-371] ➤ Gardner (1999) Chapter 3	
The transcendental aesthetic ○ احکام ترکیبی پیشینی در ریاضیات ○ زمان و مکان: صور پیشین شهود ■ منبع برای مباحث کلاس: ➤ CPR, The Transcendental Aesthetic (B33-B73) ➤ Prolegomena, 36-40 [4:285-6] ➤ Hartnack, 1967, chapter 2 ➤ Gardner (1999) Chapter 4	
The transcendental analytic ○ استنتاج متافیزیکی ○ استنتاج استعلایی ○ شاکله سازی ○ نظام اصول فاهمه محض ○ اصول متعارف شهود ○ تشابهات تجربه ○ نفی ایدئالیسم ○ نومن و فنومن ■ منبع برای مباحث کلاس: ➤ CPR, Transcendental Logic, Introduction and Division I, Transcendental Analytic, Book I, Chapter I (A 66-83/B 92-116) ➤ CPR, Transcendental Analytic, Book I, Ch. II (A 84-95/B 116-129) ➤ CPR, 'Phenomena and Noumena' (B294-315) ➤ Prolegomena, 40-46 [4 :288-94] ➤ CPR, Transcendental Analytic, Book II, 'The System of the Principles of Pure Understanding': A 154-62/B 193-202, and 'The Second Analogy': A 189-211/B 232-256. ➤ Prolegomena, 63-65 [4:310-11] ➤ Hartnack, 1967, chapter 3	

THE TRANSCENDENTAL DIALECTIC

- توهم استعلایی
- مغالطات عقل محض
- ایدئال عقل محض
- کاربرد تنظیمی ایده ها

▪ منبع برای مباحث کلاس:

- CPR, 'The Antinomy of Pure Reason' (B432-488)
- Prolegomena, 86-87 [4:332-3], 104-108 [4:350-4]
- CPR, 'Canon of pure reason' (A795-830).
- Hartnack, 1967, chapter 4
-

- The standard German edition of Kant's works is: Königlichen Preußischen (later Deutschen) Akademie der Wissenschaften (ed.), 1900–, Kants gesammelte Schriften, Berlin: Georg Reimer (later Walter De Gruyter).
- The best English edition of Kant's works is: P. Guyer and A. Wood (eds.), 1992–, *The Cambridge Edition of the Works of Immanuel Kant*, Cambridge: Cambridge University Press.

▪ نقد عقل محض، امانوئل کانت، ترجمه بهروز نظری، نشر باغ نی.

▪ نظریه شناخت کانت، یوستوس هارتناک، ترجمه علی حقی، انتشارات علمی و فرهنگی.

- S. Gardner (1999), *Routledge Philosophy Guidebook to Kant and the Critique of Pure Reason*, Routledge.